

Datum

25 juni 2020

Onderwerp

VNG reactie motie proeftuinen aardgasvrij 35470-VII-9

Geachte woordvoerders energie en klimaat,

Afgelopen week heeft Kamerlid Koerhuis (VVD) bij het wetgevingsoverleg Jaarverslagen en Slotwetten [motie](#) 35470-VII-9 ingediend die oproept om tijdelijk te stoppen met de proeftuinen aardgasvrijen wijken.

De motie heeft gemeenten onaangenaam verrast. Wij roepen u op om 30 juni tegen deze motie te stemmen omdat het slecht uitpakt voor het klimaatbeleid van gemeenten en het doel van het klimaatakkoord op woningen raakt. De hele gemeentelijke uitvoering van het klimaatakkoord zou geblokkeerd worden en tot een vertraging leiden van tenminste anderhalf jaar of langer. Dit terwijl het gaat om beleid waar uw Kamer eerder mee heeft ingestemd en waarbij het regeerakkoord ook een hoge ambitie verwoordt om woningen van het aardgas af te halen.

Overwegingen motie onjuist

De argumentatie van de motie berust op een kritisch rapport van de Rekenkamer die uitgaat van meerdere verkeerde aannames en leidt tot onjuiste conclusies. Beste voorbeeld is dat de Rekenkamer stelt dat de proeftuinen weggegooid geld zijn omdat naar hun mening geld naar beleid zoekt in plaats van andersom en maar tientallen huizen van het gas zijn terwijl het er 2000 hadden moeten zijn.

Het doel van de proeftuinen is niet grote aantallen huizen van het gas halen maar om te leren hoe in 2030 1,5 miljoen bestaande huizen en gebouwen zo verduurzaamd zijn dat ze aardgasvrij zijn of klaar om van het aardgas af te gaan. Met de motie wordt dat volstrekt onhaalbaar. Gemeenten zien niet hoe ze dit doel kunnen halen, als ze niet mogen leren hoe ze dat, samen met hun inwoners, kunnen waarmaken.

Ook een tweede overweging van inwoners op hoge kosten jagen klopt niet. De middelen voor de proeftuinen zijn juist bestemd voor het afdekken van de onrendabele top zodat bewoners een betaalbaar aanbod kunnen krijgen.

Tot slot het dictum dat oproept tot het wachten op de evaluatie. De eerste tranche proeftuinen is al geëvalueerd en op 3 juli 2019 besproken met uw Kamer. Er was in uw Kamer veel draagvlak om door te gaan. Op basis van de evaluatie van de eerste tranche is al veel geleerd en is de uitvraag voor de tweede tranche aanzienlijk aangescherpt. De tweede tranche heeft 71 aanvragen opgeleverd. De selectie van ongeveer 25 proeftuinen, waaronder ook met waterstof, vindt plaats rond 1 oktober.

Vertrouwen in lokaal bestuur nodig

Staatkundig hebben wij ook twijfels bij de motie. Het geeft geen pas dat, terwijl gemeenten heel veel moeite steken in een aanvraag, een streep door een recent begonnen traject dreigt. Dat is onbehoorlijk bestuur. Gemeenten zijn ook onaangenaam getroffen dat uit de motie impliciet spreekt dat de indiener weinig vertrouwen heeft in het lokaal bestuur. Dezelfde gemeenten die met enorme financiële tekorten kampen vanwege de te lage budgetten op het sociale domein en de coronacrisis zeer voortvarend hebben opgepakt met nog hogere tekorten tot gevolg. [Gemeenten, waarvan driekwart vreest](#) hard te moeten bezuinigen op voorzieningen zoals de bibliotheek en onderhoud van de infrastructuur, zien dit signaal daarom met zorg aan.

De motie heeft ook andere ongewenste gevolgen.

Innovatie

De proeftuinen zijn ook bedoeld om innovatieve technieken een kans te geven. Er zijn twee waterstofprojecten ingediend voor de tweede tranche, op Goeree-Overflakkee en Hoogeveen. Als deze geen kans krijgen zal deze techniek zich niet kunnen bewijzen in de praktijk. Dit terwijl uw Kamer daar terecht veel aandacht voor vraagt.

Banen

Bij de woningbouw zijn heel veel banen gemoeid. Met de komende economische crisis zijn deze banen in de bouw hard nodig om de werkloosheid niet op te laten lopen en is het de bedoeling de woningbouwproductie zoveel mogelijk op peil te houden. De energietransitie zorgt ervoor dat deze banen zo min mogelijk verloren gaan en voorkomt dat we over een paar jaar nog minder handen beschikbaar hebben dan we nu al nodig hebben in deze sector.

Woonkwaliteit

De proeftuinen zullen lessen opleveren hoe woningen aangepast zullen moeten worden om aardgasvrij te worden. Altijd zal begonnen moeten worden met isolatie. Verouderde tochtige woningen moeten het eerst worden aangepakt en het leefklimaat verbeteren. Hiermee stoppen dupeert huurders die nu wonen in verouderde woningen. Aardgasvrij maken van wijken moet ook oplopen met stedelijke vernieuwing, het biedt mooie koppelkansen om wijken leefbaar te houden.

Participatie en draagvlak

Uw Kamer eist terecht dat de transitie samen met de inwoners plaats moet vinden. Juist het aspect hoe je naar aardgasvrij gaat met de inwoners is een les die de proeftuinen ons leert.